

Det er naturligvis et afvejningsspørgsmål, vi står over for. På den ene side vil en ordning med åbne postlister give bedre mulighed for, at offentligheden kan blive opmærksom på sager, man ikke i forvejen har kendskab til. Men på den anden side må der tages hensyn til det administrative merarbejde og omkostningerne.

Der er ikke foretaget nærmere opgørelse af det merforbrug af offentlige ressourcer, en sådan ordning vil indebære. Som den daværende justitsminister var inde på, da man behandlede SF's tidligere forslag, er der imidlertid næppe tvivl om, at der vil blive tale om et ganske betragteligt merarbejde.

Hertil kommer, at en postliste i sagens natur ikke kan indeholde oplysninger om alle de dokumenter, myndigheden modtager og udsender. En stor del af sådanne dokumenter vedrører sager, der angår borgernes privatliv. Det gælder f.eks. i vidt omfang for kommunerne, sygehusene, politiet og kriminalforsorgen. Sådanne sager er normalt ikke omfattet af retten til aktindsigt, og selve den oplysning, at en borger har en sag af den pågældende karakter under behandling, vil ofte i sig selv være fortrolig.

Der vil også være en række andre sagstyper, hvor man ikke uden videre vil kunne anføre, hvad den pågældende skrivelse drejer sig om, medmindre meningen er, at postlisterne skal indeholde nogle oplysninger herom. I så fald vil listen stort set ikke have noget formål. Det vil være nødvendigt for hver enkelt dokument vedkommende at foretage en vurdering af, om dokumentet angår spørgsmål af fortrolig karakter, og denne procedure vil kræve betragtelige ressourcer.

En del myndigheder udarbejder som sagt allerede postlister på frivilligt grundlag og gør dem tilgængelige for pressen og andre interesserede. Men at påtvinge samtlige landets forvaltningsmyndigheder en lovbestemt pligt til at udarbejde åbne postlister vil efter regeringens opfattelse være for vidtgående, og fordelene vil ikke stå i forhold til de ressourcer, som i givet fald skulle anvendes.

SF foreslår også, at der skal indføres lovbestemt journaliseringspligt, og her har vi at gøre med et spørgsmål, som ikke tidligere har været drøftet i Folketinget.

Ved journaliseringspligt forstår vi en pligt til at foretage systematisk registrering af de dokumenter, som indgår i den enkelte sag. En sådan registrering er bl.a. vigtig, for at myndighederne

kan have overblik over, hvilke dokumenter en sag indeholder. Den får dermed også betydning for borgernes praktiske muligheder for at få udleveret alle de dokumenter, der efter reglerne om aktindsigt er adgang til at se.

Det siges bl.a. i beslutningsforslaget, at der skal sikres borgerne adgang til offentlig information, også i forvaltninger, som betjener sig af elektroniske journaler m.v. Hvis forslagsstillerne har den opfattelse, at det i dag er sådan, at myndighederne er stillet forskelligt i forhold til aktindsigtsreglerne alt efter, om der anvendes manuel eller elektronisk journalisering, kan jeg berolige med, at det ikke er tilfældet. Efter reglerne i den gældende offentlighedslov er der den samme adgang til aktindsigt i elektronisk førte journalister som i manuelt førte kort.

Spørgsmålet om journalisering har inden for de seneste måneder været omtalt i dele af dagspressen. Baggrunden herfor - og så vidt jeg forstår, er det også baggrunden for SF's beslutningsforslag - er en udtalelse, som Folketingets Ombudsmand afgav i oktober sidste år. Ombudsmanden udtaler, at der, som reglerne ser ud i dag, ikke er en lovbestemt pligt til at føre journaler; men det betyder ikke, at myndighederne ikke har pligt til at journalisere. Ombudsmanden udtalte nemlig samtidig - og det har han også gjort tidligere - at pligten følger af principperne om god forvaltningsskik. Han kunne bare ikke kritisere, at Tilsynsrådet ikke havde grebet ind, fordi Tilsynsrådet ikke kan påse, om kommunerne følger god forvaltningsskik, og som de formelle regler om Ombudsmandens kompetence er i dag, kunne han heller ikke give en henstilling herom til den pågældende kommune.

Det er vigtigt at holde sig det, jeg lige har anført her, for øje, når man skal tage stilling til SF's forslag om journalister. Som jeg også tidligere har anført i et svar til fru Margrete Auken, er der nemlig efter Ombudsmandens praksis i sådanne sager ikke tvivl om, at offentlige forvaltningsmyndigheder har pligt til at føre journaler. Det følger som sagt af principperne om god forvaltningsskik, og havde en statslig myndighed undladt at foretage systematisk journalisering, kunne Ombudsmanden have grebet ind. Det gjorde han f.eks. over for Trafikministeriet i en sag, som er omtalt på side 294 i Ombudsmandens beretning for 1993.

Som bekendt behandler Folketinget for tiden et forslag til en ny ombudsmandslov. Forslaget går bl.a. ud på at ophæve begrænsningerne i